No. 503. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 21 *December*

Latere Berigten der vorige Courant.

Gent. — De belgische bladen houden een verhaal van het aanhouden van vier officieren tot het garnizoen van Maastricht behoorende, die zich op het belgisch grondgebied gewaagd hadden, waren aangehouden, doch den volgenden dag door een deel van het garnizoen met geweld wederom waren in vrijheid gesteld en in de vesting teruggekeerd. Zulks zoude gebeurd zijn op den 13den dezer in den namiddag, en wel in de gemeente Lanaken, aan de barriere Tourne bride, een kwartier omtrent buiten den strategischen omtrek van Maastricht. De vier officieren, zijnde volgens de belgische bladen, de kolonel van het Oost-Indisch leger *Le Bron de Vexela*, de eerste luitenant der huzaren *Thirion* en de 2de luitenants *Paulus* en *Van Brakel*, waren ter genoemde plaatse aangehouden door de brigade gendarmerie van Reeckhem, alwaar zij den nacht doorbragten, om den volgenden dag naar Tongeren te worden gevoerd, doch den volgenden morgen ten 8 ure kwam een eskadron huzaren van het garnizoen bij hunne aangehouden strijdmakkers verlossen.

De belgische ingenieur der bruggen en wegen te Mons, *de Moor* is door koning *Lodewijk Filips* tot ridder van het legioen van eer benoemd geworden; zoo het heet voor zijne diensten onder het keizerrijk in den russischen veldtogt en bij het beleg van Dantzig.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (19 *December*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100½; O. Metall. 103; Sp. Ardoin 19¾; Pas. 8¼; Nap. renten 92½; B. Tavoliere 55¾; Sicil. 92; Rom. L. 101; Id. te Antw. 98⅝; Braz. 85¼. — Wisselkoers op Amsterd. en Rotterdam pari.

De Londensche berigten, over Belgie, tot den 16den houden geen staatkundig nieuws van aanbelang. De *Courier* behelsde het uittreksel van een brief uit St. Sebastiaan van den 7den, waarin onder anderen voorkomt: Wanneer men den arbeid aan de fortificatien en de toebereidselen tot verdediging alhier aanziet, dan zou men zeggen dat St. Sebastiaan met eene belegering gelijk aan die van Bilbao wierd bedreigd. Onze straten zijn met munitie-wagens, kanonnen van allerlei kaliber, mortieren, bommen en andere projectielen opgevuld. Al dit krijgsmaterieel ontvangen wij uit Engeland. Een groot getal soldaten van het Engelsch legioen arbeidt gestadig aan de vestingwerken, en weldra zal St. Sebastiaan sterk genoeg zijn om de geheele vereenigde magt der karlisten te wederstaan. Men begrijpt de reden niet genoeg dezer verdedigingsmaatregelen; kwalijk zouden dezelve als uitsluitend voor het belang der koningin genomen, kunnen geacht worden." (De Parijsche *Temps* geeft een berigt, doch zonder dagteekening, volgens welk een deel der troepen van het britsch legioen, dat de linien of hoogten buiten de stad bezet houdt, in opstand zoude zijn geraakt en geene bevelen van hare chefs meer hadden willen ontvangen. De officieren waren in de stad terug gekeerd en de generaal *Evans* had de poorten doen sluiten zoowel tot beveiliging voor een overval der karlisten als tegen zijne eigene oproerige soldaten. Van elders heeft men echter hiervan nog niets vernomen.)

De Londensche beurs van den 16den waren genoteerd: 3 pCt. gesloten 84; 3 pCt. Cons. 84; 2½ pCt. 54; Portugal 5 pCt. 44½; 3 pCt. 28; Spanje Ardoin 20⅝, Bres. 8⅛.

Door het fransch gouvernement is eergisteren een telegraphisch berigt bekend gemaakt omtrent den afloop der expeditie naar Tlemecen, die bijna te gelijker tijd als die van Constantine is afgetrokken en waaromtrent men nu niet zonder ongerustheid was. Deze depesche luidt echter geruststellende; zie hier dezelve:

» Bona, 14 December.

» De marine-kommandant te Algiers berigt, onder dagteekening van den 11den, dat het expeditionnair leger, den 23sten vertrokken om het garnizoen van Tlemecen van levensmiddelen en het noodige te voorzien, geen hinderpaal bij het gaan noch bij het terugkeeren heeft ontmoet. Dezelve was den 2den, sterk 4000 man, terug, na slechts eenige schermutselingen te hebben gehad die tot ons voordeel zijn uitgevallen. Wij hebben twee gesneuvelden en acht gekwetsten.

» De troepen van het kamp van Tafna waren in het geheel niet verontrust."

— Omtrent de spaansche zaken worden nog de volgende telegraphische berigten medegedeeld:

» Bayonne 14 December.

» Een courier van Peningalette in den avond van den 10den vertrokken brengt het berigt aan, dat *Espartero*, na des morgens den post van Burcena te hebben bemagtigd, zich gereed maakte om eene brug over de Cadagne te slaan en vervolgens op Bilbao langs der linkeroever van den Nervion, met negentien bataillons zestien-en-dertig vuurmonden af te gaan. Men heeft den 11den te Pampeluna de komst van *Gomez* aan den Ebro aangekondigd. De afdeelingen aan *Cleonard* en *Irribarren* hebben zich onmiddelijk op die rivier gerigt."

» Bayonne 15 December.

» Brieven uit Madrid van den 10den vermelden, dat *Gomez* Guadalaxara is doorgetrokken; die van Pampeluna van den 11den houden, dat hij te Siguenza is gekomen zoekende het gebergte van Soria te winnen. De generaal *Cleonard* stond den 12den te Taffalla, en *Irribarren* aan den Ebro, hem te gemoet gaande."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten December.

Men meldt ons uit Bergen-op-Zoom van 16 December 1836 het volgende:

» Het tooneelkunstige gezelschap onder de zinspreuk *de Harmonie*, aan hetwelk, sints derzelver oprigting, onze stadgenooten en derzelver bezetting menig aangenaam uur verschuldigd zijn, maar hetwelk tevens, bij menigen treffenden ramp, of invallenden harden winter, door desselfs hartverheffende talenten steeds het weldadige met het aangenaime wist te vereenigen, vierde heden avond in het lokaal den Meerschentuin, daartoe expres ingerigt, gedachtenis van haar twintigjarig bestaan, en genoot daarbij het genoegen, zoo door de tegenwoordigheid van Z. Exc. den heere luitenant-generaal opperbevelhebber dezer vesting, als van de meeste officieren der bezetting, en eene aanzienlijke vrouwenschaar, den luister van dit feest verhoogd te zien.

» Onderscheidene verdienstelijke leden droegen, door de uitvoering van proeven hunner talenten op onderscheidene instrumenten, tot de verhooging van het feest bij. Kiesheid verbiedt hier namen te noemen of dezwege uit te weiden; erkentelijkheid alleen voor het daardoor geschonken genoegen deed hiervan melding maken, gelijk ook van de orde, welke door heeren commissarissen daarbij alleinis was in acht genomen, zoodat ongedwongene algemeene gulle vreugde waartoe het bal, dat de plegtigheid besloot, en tot in den vroegen morgen voortduurde, niet weinig toebragt, bij elk deelgenoot zigtbaar was.

» Hulde te dezer gelegenheid aan de heeren leden van het zoo gendienstelijke gezelschap toegebragt! dezelfs bloei bekroone ook voor de toekomst het aangename en weldadige van desselfs talentvolle pogingen. Het ontvange hiermede de erkentelijkheid van alle militaire en burgerlijke feestgenooten voor de genoegens van dezen avond, waarmede zoo schoon als doelmatig aan de zinspreuk van desselfs instelling harmonisch beantwoord werd."

Z. K. H. de Prins van Oranje is in den nacht van gisteren van 's Hage naar Tilburg vertrokken.

— In de zitting van de eerste kamer der Staten-Generaal van gisteren, heeft de Centrale afdeeling haar verslag, omtrent de bij de kamer in overweging zijnde ontwerpen van wet, gedaan. De beraadslagingen over die betrekkelijk de militie en de woelingen, zullen heden plaats hebben.

— Zijne Majesteit heeft bepaald dat, wanneer door de eene of andere omstandigheid het bevel over het eskader in de Oostindiën komt open te vallen, zonder dat de opvolger in dat bevel reeds door Hoogstdenzelve mogt zijn benoemd, of het onmiddellijk op zich kan nemen, zulks *ad interim*, onder daarbij vermelde beperkingen, zal worden waargenomen door den hoogsten en oudsten in rang der zich in de Oostindiën bevindende officieren der koninklijke zeemagt.

Tot majoor der infanterie bij het leger in de Oostindiën is bevorderd, de kapitein van de 8ste afdeeling *H. F. de Coenens*, en tot tijdelijken commandant op het fort Frederik Hendrik, in het 4de district van Zeeland, de majoor op non-activiteit *J. Kemper*.

— Naar men thans vernoemt zal de baron *Mortier*, te dezer laatsten tijd Fransch minister aan ons hof, nog in den loop dezer maand de residentie verlaten. Reeds worden de noodige toebereidselen door denzelven gemaakt. De minister schijnt nog geene nieuwe bestemming, noch eenen opvolger, te hebben bekomen.

— Naar men verzekert maakt het tegenwoordig bij de hooge regering een punt van onderzoek uit, in hoe verre het raadzaam en doelmatig zou kunnen worden geoordeeld, om, in de wetten, betrekkelijk de geneeskunde, eenige veranderingen te brengen. Men spreekt er onder anderen van, dat men er op bedacht zou wezen, om het verbod, wegens het uitoefenen van de hare verschillende

takken van de genees- en heelkunde, in te trekken en de daartoe gevorderd wordende voorstellen aan de Staten-Generaal te doen.

— Blijkens eene aankondiging van de administratie voor de nationale nijverheid, zal de stoomsleepdienst tusschen Rotterdam en Lobith, gedurende het jaar 1837, aan, voor zoo verre de vorst niet invalt, ook gedurende den winter ongafgebroken worden voortgezet op den tegenwoordigen voet en onder de voorwaarden uiteschreven in het reglement voor het loopende jaar 1836, hetwelk mitsdien, even als de daarbij behoorende tarieven en steenen, van kracht en toepassing zal blijven op de thans aangekondigde dienst voor 1837.

— Gedurende den jare 1835 zijn in de verschillende havens van dit Rijk ingeklaard 5454 schepen, te zamen 674 113 ton inhoudende, welke van de volgende landen of plaatsen afgemonsterd waren, als: 494 van de Kleine Oost, Mecklenburg en Lubeck, 618 van Hanover, 165 van Denemarken, 337 van Pruissen, 322 van Rusland, 963 van Zweden en Noorwegen, 1527 van Groot-Brittanje, 299 van Frankrijk 64 van Portugal, 32 van Spanje, 36 van Italie, 19 van de Levant, Egypte en Barbarye, 2 van de Canarische, Azorische en Kaap-Verdische Eilanden, 125 van de Kaap en Oostindie, 1 van de Zuid-Amerikaansche Gouvernementen langs de Stille Zuid Zee, 12 van de Zuid-Amerikaansche Gouvernementen aan den Westelijken Oceaan, 2 van Curaçao, 21 van Brazilie, 7 van Berbice en Demerary, 93 van Suriname, 114 van Noord-Amerika, 1 van Groenland en Straat-Davis, 2 van Belgie en 8 onopgegeven.

In 1835 zijn uitgeklaard 5507 schepen, die 679,498 ton bevatten. Hunne bestemming was 581 naar de Kleine Oost, Mecklenburg en Lubeck, 613 naar Hanover, 106 naar Denemarken, 199 naar Pruissen, 167 naar Rusland, 907 naar Zweden en Noorwegen, 1537 naar Groot-Brittanje, 312 naar Frankrijk, 108 naar Portugal, 22 naar Spanje, 27 naar Italie, 7 naar de Levant, Egypte en Barbarye, 2 naar de Canarische, Azorische en Kaap-Verdische Eilanden, 125 naar de Kaap en Oostindie, 19 naar de Zuid-Amerikaansche Gouvernementen aan den Westelijken Oceaan, 2 naar Curaçao, 15 naar Brazilie, 2 naar Berbice en Demerary, 88 naar Suriname, 101 naar Noord-Amerika, 1 naar Groenland en Straat-Davis en 572 op avontuur.

— Te Rotterdam werd op eergisteren door de evangelisch luthersche gemeente aldaar godsdienstig gevierd, het eerste eeuwfeest van de inwijding van haar tegenwoordig kerkgebouw, op 16 december 1736 hebbende plaats gehad.

— Van Terschelling wordt gemeld dat aldaar op den 10den dezer is gestrand het Russische schip *Wolga*, kapt. *L. Hakeneon*, met eene lading talk van Petersburg naar London bestemd. De equipage is door de reddingboot aan land gebragt.

— Te Londen heeft dezer dagen een felle brand plaats gehad, die zoo snel de overhand nam, dat de bewoners de straatdeur niet meer konden bereiken, maar over de daken der naburige huizen moesten vlugten, hetwelk ook aan zeven personen gelukte, doch de vrouw des huizes werd als een verbrand geraamte uit het puin opgegraven.

— Laatstl. dingsdag, dus schrijft men uit Cambridge, heeft de schoone leeuwin van den heeren *Wombwells* menagerie, welke hier ter bezigtiging is opengesteld, vier fraaije jongen ter wereld gebragt, die, even als de moeder, zeer welvarende zijn. Het is eene zonderlinge daadzaak, dat de leeuwin, die op 17 December zes drie jaren oud is, nu reeds jongen heeft voortgebragt, waarvan de natuurlijke historie geen voorbeeld aanwijst; ook zijn de meeste natuurkundigen van oordeel, dat de leeuwin niet dan op den ouderdom van vijf jaren tot de voortteling is geschikt.

— Te Brussel werd gisteren in de spaänsche fondsen nog al gehandeld ter zake der likwidatie van heden. De Ardoins werden verhandeld tegen 19⅞; en bleven op 19¾.

FRANKRIJK.

PARIJS (ZONDAG) DEN 18den DECEMBER.

In de bijzondere berigten en dagbladen van Toulon, vindt men nog het volgende omtrent den togt van Constantine:

LEGER VAN AFRIKA.

Guelma, 29 November.

Algemeene legerorder.

Diep getroffen, doch met levendige tevredenheid, wenscht de maarschalk gouverneur-generaal de troepen onder zijne bevelen geluk, wegens den moed en de onderwerping, door hen in hunne beweging op Constantine betoond, in het met eene verwonderlijke standvastigheid, verduren van het schrikkelijkste lijden in den oorlog; hulde zij hun karakter toegebragt.

Een enkele (*) heeft zwakheid betoond, maar men heeft het goed verstand gehad zijne onvoorzigtige en misdadige uitlatingen, die nimmer uit zijnen mond hadden behooren te komen, regt te laten wedervaren.

Soldaten! in welken toestand wij ons te gader bevonden, ik zal u met eere uit denzelven voeren; ontvangt hiervan de verzekering van uwen generaal en chef; herinnert u altijd dat gij den roem uwe lands, een schoonen naam en een' zoon van Frankrijk hadt te verdedigen. Deze edele taak is waardiglijk vervuld. Uw gedrag gedurende dezen gedenkwaardigen togt, verzekert ons de erkentelijkheid van Frankrijk, de tevredenheid des Konings en de bewondering van de geheele wereld.

De Maarschalk Gouverneur-Generaal,
Gst. CLAUSEL.

Het leger — dus wordt verder uit Toulon gemeld — bestaande uit 10000 man, 3 verlengstukken, 2 kanonnen, al de gereedschappen der genie en mineurs, een geheele der zwaarste goed wapenen, 60 000 patronen en bijna al de bagage der bijzondere personen. Het meest echter te bejammeren is de noodzakelijkheid, waarin men zich bevonden heeft, van de gekwetsten aan de wreedheid der Bedouinen prijs te geven. Ook viel aan een deel der achterblijvers het lot dier eerste slagtoffers ten deel, welke het gebrek aan de middelen van vervoer aan den wreedsten dood ten prooi maakte.

— Onze bej (*Yussuf*) heeft al zijne bijzondere eigendommen, tot zelfs zijne tent verloren. Hij heeft niets meer overbehouden dan zijn uniform als eskadrons-chef en de kleeden die hij aan het lijf heeft.

In andere berigten uit Toulon wordt het verlies aan manschappen, zoo gesneuvelden als gekwetsten op 600 man geschat, waaronder 27 officieren; sommigen meenen dit echter voor overdreven. De Arabieren zouden 5 of 600 man verloren hebben.

Hier in de hoofdstad houdt men het er voor, dat nog niet alles bekend is omtrent den togt van Constantine, daar ook het rapport van den maarschalk *Clausel* veel ter toelichting te wenschen laat. De komst van deszelfs aide-de-camp, *de Rancé*, wordt dagelijks te gemoet zien; maar men verwacht, en verzekert ook dat het bevel daartoe afgegaan is, dat de maarschalk *Clausel* zelf te Parijs komc; sommigen willen dat de maarschalk zich voor de kamer verantwoorde, alvorens van de zijde van het ministerie het woord gevoerd wordt; onmiskenbaar is het, dat de gesteldheid van het laatste, door het gebeurde nog veel moeijelijker dan te voren is geworden.

Men spreekt steeds van nieuwe uitrustingen naar de Afrikaansche kust, doch denkt dat er voorgerst, althans nog aan geen nieuwen togt gedacht wordt; welligt tegen de maand Mei aanstaande.

— Uit Zwitserland heeft men hier vernomen, dat de door de jongste geschillen bekend geworden, *Conseil* den 9den te Bern verordeeld is tot vierjarige verbanning van het Bernsch gebied en de gedeeltelijke kusten.

— De berigten uit Spanje gaan niet lafer dan tot den 10den en de nadere bijzonderheden die onder die dagteekening worden medegedeeld houden niets belangrijks. Alleen merken wij nog in een uittreksel uit de *Eco* van Madrid op, dat volgens het dagblad van Saragossa, *Cabrera*, te Torre de Anvolo, door *Alboin* zou gevangen genomen zijn. Deze tijding berustte op de verzekering van den kommandant der nationale garde van Cintruenigo, en luidt het berigt van het begin dezer maand, terwijl reeds van de grenzen van den 10den geschreven werd, dat *Cabrera* te Villarcapo stond, waardoor *Espartero* tusschen twee vuren zou geraken.

Heden, uit hoofde van den zondag, geene fonds-notering.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (**19** *December*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53⅛, 1/16, ⅛; dito 5 pCt. 99¾; Kansbill. 22⅜, 5/16, ⅜; Amort.-Sijndic. 4½ pCt. 90⅞; dito 3½ pCt. 76⅝; Handelm. 178¾, ½, ¼; Ardoins 85 £, 19½, 9/16; dito coup. 3⅛; Uitgest. 8 1/16, ⅛; Pass. 5¾; Fr. 3 pCt. 79 11/16; Metall. 5 pCt. 99¼, ⅛; Columb. 16⅝; Peruan 13⅛.

GROOT NEDERLANDSCH

GIRQUE OLYMPIQUE.

In de GROOTE TENT op het KASTEEL-PLEIN alhier,

onder Directie van den Heer

J. FOURAUX.

Op Woensdag den 21 December 1836. Buitengewone Voorstelling. DE ONTMOETING VAN TWEE VRIENDEN, NA DEN VELDSLAG VAN *HASSELT*. Gevolgd voor de eerste maal: HET PARIJSCHE HUWELIJK, of *de drie gefopte Minnaars*, Landelijke Pantomimische Voorstelling. Voorts meerdere nieuwe Exercitiën in de Rijkunst.

De Entree is bepaald als volgt:

1ste Rang *f* 1,20, 2de Rang 80 Cts, 3de Rang 40 Cent.

DIRECTE BELASTINGEN. GEMEENTE *BREDA*.

De BELASTINGSCHULDIGEN, welke over dit loopende Dienstjaar hunne verschuldigde GRONDBELASTING niet geheel hebben aanbetaald, en die welke hunne verschenen *twaalfde* gedeelten op de Personele Belasting en het Patentregt niet hebben aangezuiverd, worden verzocht die verpligtingen in den loop dezer maand te voldoen, terwijl met den aanvang der eerstkomende maand, daarvóór de vervolgingen zullen plaats hebben.

BREDA, den 19. December 1836.

De Ontvanger,
BEKKERS.

(*) De luitenant-generaal *de Rigny*, broeder van den admiraal, kommanderende de eerste brigade of voorhoede van het expeditionnair leger. Deze officier komt in Frankrijk terug, waar een onderzoek naar zijn gedrag zal worden ingesteld.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.